

SÉANCE 16

MERCREDI, 17 JANVIER 2018

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci och. Keng weider Wuertmeldungen? Dann huet den Ausseminister, den Här Jean Asselborn, d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn**, Ministre des Affaires étrangères et européennes.- Jo, ech mengen, ech wöll och dem Här Cruchten Merci soe fir déi Aarbecht, déi en an der Kommissioune ge macht huet.

Jiddwereen, deen hei geschwat huet, huet och iwwert d'Méenscherechter geschwat selbstverständlech.

A Kasachstan ass eng Decisioun an deene leschten Deeg geholl ginn, fir d'kyrillesch Schrifft bis d'Joer 2022 ze ersetzen duerch eist Alphabet, wat eng immens Erausfuerderung ass, wat awer och ee politesch Signal ass, wat ee méi dacks schonn elo gesäit an där Region, an ech hoffen, dass dat och mat an déi richteg Richtung geet.

Zu deem, wat den Här Kartheiser gesot huet: Also Dir kritt vun eis alles, wat mer hunn. A wa mer net alles hunn, da froe mer alles. Ech hu kee Problem, dass dee ganzen Accord, net némminen déi Partie dann, déi déi nationaler Parlementer solle ratifizéieren, mä och d'Partie européenne, virgeluecht gëtt. Also do gesint ech keng Schwierigkeete vu menger Sait, fir lech dat alles ze ginn.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci dem Här Minister. Mir géifen dann zur Ofstëmmung iwwert de Kooperatiounsaccord mat Kasachstan iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7096 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Voilà! Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen, dann d'Procuratiounen, an d'Ofstëmmung ass schonn eriwwer. Unanimitéit, de Projet de loi 7096 ass ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kae, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert (par M. Laurent Mosar), MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot (par Mme Claudia Dall'Agnol), Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia (par M. Roberto Traversini), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Da brauch ech wuel net d'Fro vun der Dispens ze stellen, déi kann ech als acquis ugesinn.

(Assentiment)

Merci.

Nächste Projet ass de Projet de loi 7141. D'Madamm Rapporteur steet scho prett. D'Claudia Dall'Agnol wäert eis och da soen, ém wat et geneet geet.

7. 7141 - Projet de loi portant approbation de la Convention Benelux de coopération transfrontalière et interterritoriale, faite à La Haye, le 20 février 2014

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

► **Mme Claudia Dall'Agnol** (LSAP), rapportrice.- Dat hunn ech staark wélles.

Merci, Här President. Här Minister, leif Kolleginnen a Kollegen, de President sot et, d'Nummer vun désem Projet de loi, den 7141 ass dat, deem huet zwar némminen een Artikel, mä deen een Artikel, deen huet et a sech. An zwar heesche mer mat désem Projet de loi - wa mer en dann haut stëmmen, wouwunner ech ausginn, well mir hu jo haut scho méi kontrovers Projet-de-loien hei gestëmmt - deen neie Benelux-Accord gutt, deen déi grenziwwer-

schredend an déi interterritorial Zesummenaarbecht méi, oder besser gesot nach méi einfach soll maachen.

Énnerschrifwe gouf dësen Accord den 20. Februar 2014 zu Den Haag an Holland, an zwar vu folgende Vertragspartner: natierlech der Lëtzebuerger Regierung, soss stéing ech elo net hei, der hollännescher Regierung. Bei eise belschen Nopere waren dat e puer méi Signatarien, an zwar:

- natierlech och hir federal Regierung;
- dann awer och nach d'flammännesch Regierung;
- d'wallounesch Regierung, d'Regierung vun der Communauté française, déi vun der däitschsproochege Communautéit. Dir gesitt, mir hunn et gutt, mir hunn némminen eng Regierung;
- an zu gudden Lescht och nach d'Regierung vun der Région Bruxelles-Capitale.

Wat gouf elo mat dëse villen Énnerschriften also guttgeheesch? A wéisou war iwwerhaapt en neie Vertrag néideg? Alles dat probéieren ech lech elo kuerz, well mir sinn haut scho lang amgaangen, awer verständlech ze erklären, ouni awer wéi émmer op all Detail anzengeen, well Dir fannt natierlech alles a mengem schrifteche Rapport erëm an natierlech och an der Konventioun selwer, déi beim Projet de loi derbäi war.

Dir wësst, datt d'grenziwwerschreidend Zesummenaarbecht an de leschte Jorzéngten émmer méi staark ginn ass. Dës Evolutioun huet ugefaangen, nodeems den 21. Mee 1980 schonns zu Madrid eng Convention-cadre énnerschrifwe gouf, déi dës grenziwwerschreidend an och interterritorial Zesummenaarbecht sollt regelen.

Schnell hunn awer d'Benelux-Länner gesinn, datt dës Konventioun net géif duergoen, fir deene spezifische Besoîne vun de Gemengen an och de Provénze gerecht ze ginn, fir ouni d'Interventioun vun der Autorité centrale kënnen ze kooperéieren. Dofir hu se dunn den 12. September 1986 eng éischt Konventioun énnerschrifwen, déi dunn den 1. Abrëll - dat ass keen Abrëllsgeck - 1991 a Krafft getrueden ass. An deemoos sinn d'Benelux-Länner also schonns méi wäit gaange wéi déi europäesch Reglementatioun.

Déi nei Konventioun innovéiert elo, mä se verstärkt och déi vun 1986, virun allem mat neien Zesummenaarbeitsketsméiglechkeeten. Dës Instrumenter suergen derfir, datt d'grenziwwerschreidend Zesummenaarbecht méi flexibel a méi adaptéiert fir d'Realitéiten um Terrain sinn, mä virun allem och méi no beim Bierger.

Duerch dës nei Konventioun kënnen zum Beispill grenziwwerschreidend Projekt-piloté realiséiert ginn, déi en Transfer vu Kompetenzen néideg maachen. Natierlech gouf d'Rad net nei erfonnt, well all d'Points forts aus där aler Konventioun bleiwe bestoen. Et kommen ebe just neier derbäi.

Wat och nach ze bemierken ass, dat wär, datt dës Konventioun sech net némminen dorops beschränkt, datt d'Benelux-Länner kënnen zessummeschaffen, mä laut Artikel 27 vun désem neie Vertrag kënnen och Däitschland, Frankräich a Groussbritannien mattschaffen.

Zu deem Punkt hate mer an der Kommissioune och d'Fro gestallt, ob de Brexit eng Auswirkung op d'Mataarbecht vu Groussbritannien an esou enger grenziwwerschreidender Kooperatioun kéint hunn. Den Artikel selwer vun der Konventioun bleibt natierlech a Krafft, mä ob Groussbritannien schlussendlech effektiv vun esou enger Kooperatioun wäert kënné profitéieren, hänkt natierlech vun de konkrete Be stëmmungen of, déi da wäerte gëllen. Dat wësse mer allerdéngs um Dag vun haut nach net.

Eisen Ausseminister, de Jean Asselborn, huet dëse Projet de loi, mat deem mer dësen neie Vertrag dann elo gläich wäerte gutheesche kënnen, iwwregens den 22. Mee d'lescht Joer schonns deposéiert. De Statsrot huet sain Avis dozou de 24. Oktober 2017 ginn.

A mir hunn de Projet de loi genausou wéi hiren Avis an eiser Reunioun vun der aussepolitescher Kommissioune den 13. November analyséiert an natierlech och diskutéiert. Doropshin huet meng Aarbecht eréischt esou richtig ugefaangen. A mäi schrifteche Rapport gouf dunn den 8. Januar dëst Joer an der aussepolitescher Kommissioune zum Vott gestallt, wou en och ugeholl gouf. An haut kënné mer dann, wann d'Chamber d'accord ass, dëse Projet de loi elo stëmmen.

Ech soen lech elo emol scho Merci fir d'Nolauschteren. An ech ginn dann och direkt d'Zoustëmmung vun der Sozialistescher Partei zu désem Projet de loi.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci. An d'Wuert huet dann den Här Marcel Oberweis.

Discussion générale

► **M. Marcel Oberweis** (CSV).- Merci, Här President. Merci och der Madamm Rapportrice fir de mëndlechen a schrifteche Rapport, dee se hei virgeluecht huet. En effet, si huet alles gesot. Ech kann násicht bâiflecken. An ech ginn den Accord vun der CSV-Fraktioune.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci. Den Här Graas huet d'Wuert.

► **M. Gusty Graas** (DP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir schwätzte jo haut zweemol iwwert de Benelux. De Benelux, wat jo ouni Zweifel eng gewësse Success Story ass. Ech fannen, déi Konventioun, déi mer elo huet hi stëmmen, huet eng ganz grouss Wichtegkeet: déi Zesummenaarbecht téschent de Gemengen an deenen dräi Länner, awer och mat de Regionen.

Ech wollt just nach kuerz op ee Punkt zréckkommen. Dat ass eng Remark, déi de Statsrot gemaach huet, an zwar wou e gesot huet, wann et ém e GBCT hei zu Lëtzebuerg geet, da wier u sech keng Tutelle do. Dat ass e juristischen Aspekt. Ech weess net, ob mer dat nach mussen eng Kéier méi verdéiwen. Jiddefalls wier et awer net schlecht, wann ee sech eng Kéier géif doriwwer nach méi Gedanke maachen.

Onofhängeg dovunner ass dat hei awer eng gutt Konventioun. Et ass e gudde Projet de loi. Ech soen dem Claudia Dall'Agnol Merci fir säi Rapport a bréngen dann och d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci. Den Här Adam.

► **M. Claude Adam** (d'éi gréng).- Merci, Här President. Ech soen der Madamm Dall'Agnol Merci fir hire Rapport. An ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioune zu dësem Projet de loi.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci. Den Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Jo. Villmoors Merci, Här President. Och e grosse Merci fir de Rapport, dee mer héieren hunn.

Ech wollt just ganz kuerz dräi Punkten ernimmen.

Deen éischten ass: Mir hu mat Däitschland a Frankräich, wat jo fir eis als Lëtzebuerg besonnesch wichtig ass, elo nach net déi rechtliche Basis, fir kënnen esou eng Kooperatioun unzefanken, ebe just am Kader vun désem Accord mat der Belsch. Et wier also wichtig gewiescht, datt mer do am Virfeld och Aarbechte gelesen hätten. Op jidde Fall ass et wichtig, datt mer mat deene Länner séier zu engem Ofschloss kommen.

Dat Zweet ass: Wann esou Gemengen oder territorial Entitéite mat Nopeschregiounen Accorden ofschléissen, da muss och émmer gekuckt ginn, ob déi Accorden am gesamtstaatlichen Interessi leien. Mir maachen dat jo och mat Firmen. Mir hunn zum Beispill eng Präsenz vum Ministère - vun Ärem Ministère, Här Minister - bei Firme wéi der SEO zum Beispill, déi jo och a Frankräich oder an Däitschland ekonomesch Exploitatiounen hunn.

Dat misst och bei de Gemenge garantéiert sinn. Dat heescht, et wär gutt, wann den Ausseministère speziell och géif déi Aktivitéité vun deene Gemenge suivéieren, fir ze kucken, ob de staatlichen Interessi net ka beréiert ginn. A wann, wat ee ka maachen, fir ze énnerstëtzen oder ze guidéieren; wat ebe grad néideg ass.

An déi drëtt Bemerkung; do géif ech och den Här Graas énnerstëtzen. Ech mengen, dat ass eng Saach vun der Virbereedung vun engem Gesetz, wann de Statsrot eis suggereert, datt mer mussen en Dispositif législatif hei hinn, fir dat kënné rechtliche encadréieren, wat hei an der Konventioun virgesinn ass. Do kéint ee souguer soen: Dat hätt kënnen zäitgläich gemach ginn oder souguer am Viraus, fir datt déi Konventioun och ka raisonnablement verantwortungsvoll implementéiert ginn. Dat ass elo nach net de Fall.

Ech géif also gär den Accord hei vun der ADR ginn, allerdéngs géife mer lech, Här Minister, och mat op de Wee ginn, datt mer dat och an deene Punkten, wou mer nach rechtliche Be gleedungsmaosssname müssen hinn, fir dat hei émzesetzen, sollte kuerzfristeg maachen.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci. Dann huet den Ausseminister d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn**, Ministre des Affaires étrangères et européennes.- Jo. Här President, och villmoors Merci der Madamm Dall'Agnol fir hir Aarbecht. An ech si mat allem d'accord, wat hei gesot ginn ass. An da ginn ech och den Accord vun der Regierung.

Merci.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Merci gesot. An da stëmme mer iwwert de Projet de loi 7141 of.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7141 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. An dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass eriwwer.

Da gi mer no der Verkündung vum Vott, dee mat 60 Jo-Stëmmen unanime ass,...

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kae, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert (par M. Laurent Mosar), MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia (par M. Claude Adam), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

...wou mer jo dann d'Dispens och ufroen an, mengen ech, kréien... Ass dat de Fall?

(Assentiment)

Merci.

Da gi mer zum nächste Projet iwwer. Dat ass de Projet de loi 7148. An d'Madamm Rapportrice ass prett.

8. 7148 - Projet de loi portant approbation de la Convention entre le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays